

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОБРАЗУ-СИМВОЛУ МІСТА В АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ КІНОТЕКСТАХ ТА РОБОТА З НИМИ НА ФАКУЛЬТИТИВАХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПРОФІЛЬНИХ КЛАСАХ

У статті розглядається образ-символ міста в англійськомовних кінотекстах та застосування кінотекстів на факультативах з англійської мови в профільних класах.

Ключові слова: образ-символ, англійськомовні фільми, кінодискурс, кінотекст, профільні класи

The article deals with the image-symbol of the city in English-language films and the use of film texts at English language faculties in specialized classes.

Key words: image-symbol, English films, film discourse, film text, specialized classes

Постановка проблеми. Фільми забезпечують автентичний мовний внесок і стимулюють основу для дискусій у класі. Вони дають реалістичне уявлення про мову та культуру, надаючи розуміння реальності життя носіїв англійської мови [2, с. 10]. Дослідження показують, що фільми значно підвищують мотивацію учнів до вивчення мови. Англійськомовні кінотексти виступають матеріалом для навчання бесіди на факультативах з англійської мови, а також покращують обізнаність студентів про культуру цільової мови. Крім того, інтеграція фільмів у класи також може покращити навички академічного письма студентів [1, с. 22]. «Візуальність» фільмів може полегшити розуміння англійськомовного кінотексту для учнів. Візуальний кінотекст – ефективний інструмент для навчання мови. Крім того, фільми пропонують різноманітні методи та ресурси для навчання цільової мови, допомагаючи учням покращити свої навички аудіювання та спілкування. Англійськомовні кінотексти впливають на загальний розвиток навичок грамотності [1, с. 35].

Аналіз досліджень і публікацій. Кінодискурс розглядається такими вітчизняними науковцями, як-то: О. Воробйова, І. Лавриненко, В. Горшкова, М. Маклюен, Т. Крисанова, О. Зарецька, Г. Зіммель та інші. Матеріалом дослідження для статті виступають такі сучасні американські кінострічки: «Cross Country Christmas», «A Harvest Wedding», «Sex and the City». За М. Маклюеном, перш за все, кіно – це засіб комунікації, який впливає на рух мислення людини і на те, як людина поводить себе у соціокультурних реаліях [3, с. 15]. Стаття спирається на публікації таких зарубіжних науковців, як: В. Аббе, Г. Розенцвайг, Б. Танріверді та ін. Зарубіжні вчені займалися і продовжують розвивати значення впливу англійськомовних кінотекстів на процес навчання, важливість включення фільмів для аналізу та розвитку словникового запасу, аудіювання, письма, комунікації та культурних аспектів соціального життя.

Мета статті. Метою статті є визначити об'єктивацію образів маленького міста та мегаполіса в англійськомовних кінотекстах та важливість і методи роботи з кінотекстом на факультативах з англійської мови у профільних класах.

Виклад основного матеріалу. Визначивши об'єктивацію образів маленького міста та мегаполіса в досліджувальних кінотекстах («Sex in the City» «Cross Country Christmas» і «A Harvest Wedding»), можна дійти висновку, що образи маленького містечка і мегаполіса мають як тотожні, так і відмінні риси. Тотожність спостерігаємо у кар'єрному зрості, зацікавленістю працею, відданістю справі. Відмінність виявляється в контрасті між цими двома поняттями: родинність – самотність, сімейні цінності – блиск та багатство, почуття людини – суєтність великого міста, розкриття індивідуальності – поглинання особистості, ведення здорового способу життя – руйнування психіки людини. Ці характеристики безпосередньо впливають і на лінгвістичні аспекти англійськомовних кінотекстів. Так, швидкий та стресовий темп мовлення реагує на темп життя у мегаполісі

та навпаки, спокійний – на помірний темп життя у маленькому місті. Також, герої, які проживають у великому місті, мають яскравішу та багатшу мову: це відбувається завдяки більшим перспективам, кар'єрі та місцем у соціокультурному просторі великого міста. Мовлення людей, які проживають в маленьких містах, навпаки, найчастіше, не ускладнене ідіомами або складними граматичними конструкціями. Мова мешканців сіл достатньо буденна та невишукана. На це впливає відсутність великих кіл спілкування та виходу у світське життя.

Фільми допомагають розвивати різні навички під час використання їх в класі з вивчення іноземної мови. Учитель може розвивати навички словесної імпровізації, навички письма та граматичні навички, спираючись на культуру країни, мова якої вивчається. Ці навички не пов'язані між собою, тому вчитель повинен використовувати різні техніки під час викладання цих напрямків. Ті учні, які на вискому рівні спілкуються рідною мовою, також будуть гідними учнями при оволодінні іноземних мов [5, с. 225]. У повсякденному житті розрізняють два типи спілкування – формальне та неформальне. Формальна розмова відбувається в обстановці, де задають запитання, а ви відповідаєте на це питання, надаючи необхідну інформацію. У цьому типі розмови неможливо перетворення, оскільки інформація безпосередньо пов'язана з питанням. Неформальна розмова пов'язана з соціальним налаштуванням, тому є можливість переключитися з однієї теми на іншу. Використовуючи фільми як частину навчання мови, можна передати як формальну розмову, так і неформальну [5, с. 220-232].

Щоб використати фільми для навчання письма, вчитель може попросити учнів написати рецензію на фільм після перегляду, письмове порівняння фільмів одного режисера чи написання контрастів між фільмами, написання резюме або переказ. Студенти можуть попередньо скласти лист із припущеннями про сюжет фільму перед безпосереднім переглядом. Учні можуть обирати стиль письма: вільне письмо, опитування та збір інформації, інтерв'ю, замальовки тощо.

Словниковий запас відіграє життєво важливу роль у спілкуванні іноземною мовою. Відповідно до Розенцвейга, у будь-якій мові існує два способи використання лексики: активне використання лексики та пасивне використання лексики. При активному вживанні лексики учень згадує словниковий запас і відтворює його. При пасивному вживанні лексики учень тільки розпізнає її та осмислює [4, с. 115]. Використання субтитрів під час перегляду фільму дуже допомагає у збільшенні словникового запасу, згодом вони допомагають учню інтегрувати слово в ситуації [8, с. 51]. Під час перегляду фільму вчитель може вказати на певну лексику, пов'язану з соціальним контекстом у фільмі. Роблячи це, учень може мати можливість використовувати словниковий запас у певних соціальних ситуаціях. Щоб відтворити цей процес, вчитель може обрати конкретну сцену, яка може бути пов'язана з соціальним середовищем, а потім підготувати лексику та попросити учнів заповнити пропущену інформацію під час перегляду фільму.

На думку Ван Аббе, використання аудіовізуальних методів робить навчання цікавішим. Він зазначає, що студенти можуть вчитися граматичних структур більш ефективно, переглядаючи фільми, а не відвідуючи традиційні граматичні заняття. І, нарешті, корисною практикою можуть бути граматичні дії з конкретної сцени для студентів [7, с. 17].

Впровадження фільмів в процес навчання служить різним цілям у викладанні мови. Спостереження за культурними аспектами, такими як звичаї та гумор або культурно специфічне використання таких лінгвістичних аспектів, як ідіоми, допомагають зрозуміти функцію мови. Інноваційний вчитель може дати значні результати не лише у розвитку лінгвістичної компетентності учнів, але також сприяти покращенню навичок їх критичного та рефлексивного мислення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Baratta A., Jones S. Using film to introduce and develop academic writing skills among UK undergraduate students. *Journal of Educational Enquiry*. 2008. Vol. 8 (2). P. 15–37.
2. Florence Y. Learning English through films : A case study of a Hong Kong class. University of Hong Kong, 2009.
3. McLuhan M. *Laws of Media: New Science* / M. McLuhan, E. McLuhan. Toronto, 1992.
4. Rosensweig F. Teaching English as a second or foreign language. Rowley: Newbury house publishers, 1979.
5. Katchen J. E. Teaching a Listening and Speaking Course with DVD Films: Can It Be Done? In H. C. Liou, J. E. Katchen, and H. Wang(Eds.), *Lingua Tsing Hua*. Taipei: Crane, 2003. P. 221–236.
6. Seferoğlu G. Using feature films in language classes. *Educational Studies*. 2008. Vol. 34(1), P. 1–9. <http://dx.doi.org/10.1080/03055690701785202>
7. Van Abbé D. Audio-lingual methods in modern language teaching in Dutton, B. (ed.) *Guide to modern language teaching methods*. London: Camelot Press, 1965.
8. Yuksel D., Tanriverdi B. (2009). Effects of watching captioned movie clip on vocabulary development of EFL learners. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 2009. Vol. 8 (2), P. 48–54. [Online]. (19 April 2018). URL: <http://www.tojet.net/articles/824.pdf>

Рекомендує до друку науковий керівник професорка Бєлєхова Л.І.